Súd:	Okresný súd Poprad
Spisová značka:	17C/19/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu:	8711201537
Dátum vydania rozhodnutia:	17. 05. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Markéta Marečková
ECLI:	ECLI:SK:OSPP:2013:8711201537.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad v konaní pred sudkyňou JUDr. Markétou Marečkovou v právnej veci žalobcov: 1/ Z.M. S.M., nar. XX.XX.XXXX, bytom S.. V.. Š. XXX, J. X., 2/ H. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom S.. V.. Š. XXX, J. X., obidvaja zastúpení Advokátskou kanceláriou Hudzík - Novýsedlák Partners, v.o.s., Mnoheľova 830/15, Poprad, proti žalovaným: 1/ V. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXX, zastúpenému JUDr. Tatianou Pribylincovou, advokátkou, Okružná 789/16, Poprad, 2/ S. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX/XX, N., 3/ KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, Bratislava, IČO: 00 585 441, o náhradu nemajetkovej ujmy s prísl. takto

r o z h o d o l :

Žalovaní v 1/, 2/, 3/ rade s ú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi v 1/ rade náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10.000,- eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalovaní v 1/, 2/, 3/ rade s ú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni v 2/ rade náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10.000,- eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalovaní v 1/, 2/, 3/ rade s ú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcom v 1/ a 2/ rade trovy konania vo výške 2.589,64 eur k rukám právneho zástupcu žalobcov v 1/ a 2/ rade Advokátska kancelária Hudzík - Novysedlák partners, v.o.s., Mnoheľova 830/15, Poprad, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalovaní v 1/, 2/, 3/ rade s ú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť súdny poplatok vo výške 666,- eur na účet Okresného súdu Poprad do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobou doručenou súdu 07.02.201 žalobcovia v 1/ a2/ rade žiadali, aby súd zaviazal žalovaného v 1/ rade na zaplatenie istiny 30.000,-- eur a na náhradu trov konania. Žalobou odôvodnili tým, že žalobcovia sú rodičia Z. S., nar. XX.XX.XXXX, zomrelého XX.XX.XXXX. Rozsudkom Okresného súdu Poprad sp. zn. 2T 70/2008 z 09.10.2008 bol žalovaný uznaný vinným zo spáchania prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona, prečinu ublíženia na zdraví podľa § 158 Trestného zákona a žalobca v 1/ rade ako poškodený bol odkázaný s nárokom na náhradu škody na občianskoprávne konanie. Žalovaný viedol dňa 07.02.2008 motorové vozidla zn. Škoda Felícia na ceste Jánovce - Hôrka, zrazil sa s protiidúcim motorovým vozidlom zn. Škoda Octavia EČ: G. XXX Q.. Následkom dopravnej nehody utrpel Z. S. ťažké poranenie mozgu, ktorému dňa 12.02.2008 podľahol. V konaní žalovaného došlo k nezvratnému zásahu do osobnostných práv žalobcov. Žalobcovia mali okrem syna Z. aj dcéru Z. S.. S neb. Z. žili všetci v spoločnej domácnosti. Tento im poskytoval všestrannú pomoc pri vedení domácnosti a o rodinný dom. Do budúcnosti žalobcovia počítali s tým, že neb. Z. S. im poskytne potrebnú starostlivosť a opateru v starobe.

Návrhom doručeným súdu 17.06.2011 žalobcovia v 1/ a 2/ rade žiadali, aby súd pripustil do konania na strane žalovaných žalovaného v 2/ rade S. G. a žalovaného v 3/ rade KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group. Návrh odôvodnil tým, že prevádzkovateľ motorového vozidla, ktorým žalovaný spôsobil dopravnú nehodu bol S. G., nar. XX.XX.XXXX, ktorým mal uzatvorené povinné zmluvné poistenie pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v KOOPERATIVA poisťovni, a.s. Vienna Insurance Group Bratislava.

Uznesením z 22.06.2011 pripustil, aby do konania na strane žalovaného vstúpil žalovaný v 2/ rade, žalovaný v 3/ rade a pripustil zmenu petitu žaloby v zmysle návrhu žalobcov v 1/ a 2/ rade zo 16.06.2011 tak, aby súd zaviazal žalovaných v 1/, 2/, 3/ rade spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi istinu 30.000,-- eur a na náhradu trov konania. V písomnom vyjadrení 29.03.2012 právny zástupca žalobcov v 1/ a 2/ rade predložil vyjadrenie k pasívnej legitimácii žalovaného v 3/ rade. Vzhľadom k tomu, že ujma je širší pojem ako škoda, keďže zahŕňa okrem prípadu, keď niekto následkom určitej skutočnosti utrpel na svojom majetku alebo majetkovej stránke osobnostného vzťahu, aj ujmu utrpenú na iných právom chránených záujmov nemateriálneho charakteru. Náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch nie je náhrada za život, ale slúži len na zmiernenie následkov vzniknutej ujmy.

Podaním doručeným súdu 06.02.2013 žalobcovia v 1/ a 2/ rade zobrali žalobu v časti o zaplatenie sumy 10.000,-- eur späť, žiadali, aby súd zaviazal žalovaných v 1/, 2/, 3/ rade zaplatiť žalobcovi v 1/ rade náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10,000,-- eur, žalobkyni v 2/ rade náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10.000,-- eur a na náhradu trov konania.

Uznesením z 14.02.2013 súd konanie zastavil v časti o zaplatenie sumy 10.000,-- eur, pripustil zmenu žalobného petitu v zmysle návrhu žalobcov z 06.02.2013.

Žalovaný v 3/ rade so žalobou nesúhlasil. Potvrdil, že mu je známa dopravná nehoda, ktorá sa stala 07.02.2008 na ceste Jánovce - Hôrka, pri ktorej tragicky zahynul neb. Z. S.. Žalovaný v 3/ rade nepopiera skutočnosť, že za dopravnú nehodu zodpovedá žalovaný v 1/ rade. Potvrdil, že žalovaný v 2/ rade mal so žalovaným v 3/ rade uzatvorené v čase spôsobenej dopravnej nehody, povinné zmluvné poistenie za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, pričom žalovaný v 3/ rade plnil uplatnené a preukázané nároky poškodených a to náklady spojené s pohrebom neb. Z. S.. Žalovaný v 3/ rade tvrdil, že nie je pasívne legitimovaný v tomto konaní, v ktorom je uplatnená náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorá nespadá do krytia poistenia, ktoré mal uzatvorené so žalovaným v 3/ rade žalovaný v 2/ rade. Žalovaný v 3/ rade je názoru, že ust. § 4 zákona 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, taxatívne vymedzuje rozsah zodpovednosti žalovaného v 3/ rade. Ide o nárok na náhradu škody na zdravie a náklady pri usmrtení, nie súkromný a rodinný život poškodeného.

Pojednávania vo veci sa nezúčastnili žalovaný v 1/ rade, žalovaný v 2/ rade, žalovaný v 3/ rade, u ktorých súd mal riadne vykázané doručenie predvolania na pojednávanie. Žalovaný v 1/ rade neúčasť ospravedlnil prostredníctvom právnej zástupkyni žalovaného v 1/ rade, žalovaný v 2/ rade neúčasť neospravedlnil, žalovaný v 3/ rade neúčasť ospravedlnil písomným podaním, nežiadal pojednávanie odročiť. V zmysle § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku súd pojednával v neprítomnosti žalovaných v 1/, 2/, 3/ rade.

Na pojednávaní právny zástupca žalobcov v 1/ a 2/ rade na podanej žalobe trval, žiadal, aby súd žalobe vyhovel. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 12.02.2008 zomrel syn žalobcov Z. S., nar. XX.XX.XXXX, čím došlo k nezvratnému zásahu do osobnostných práv žalobcov. Syn žalobcov v 1/ a 2/ rade Z. S. zomrel vo veku 26 rokov, v dôsledku toho došlo k veľmi vážnemu zásahu do osobnostných práv žalobcov, ktorí boli rodičia nebohého. V dôsledku smrti syna Z. na strane žalobkyne v 2/ rade nastali vážne zdravotné problémy. Neb. Z. S. syn žil so žalobcami 1/, 2/ rade pred smrťou v spoločnej domácnosti. Žalobcovia v 1/ a 2/ rade boli jeho najbližší príbuzní. K pasívnej legitimácii žalovaného v 3/ rade poukázal na eurokonformný výklad, otázky náhrada škody, náhrady nápravy s prihliadnutím na samotný účel povinného zmluvného poistenia z hľadiska zodpovednosti za neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby vyvolaný prevádzkou motorových vozidiel. K pasívnej legitimácii žalovaného v 1/ rade poukázal na právoplatný rozsudok tunajšieho súdu sp. zn. 2T 70/2008, v ktorom bol žalovaný v 1/ rade právoplatne uznaný vinný zo spáchania prečinu usmrtenia. V zmysle § 135 Občianskeho súdneho poriadku súd v civilnom konaní je viazaný rozhodnutím súdu v trestnom konaní ohľadne spôsobenej viny.

Žalobca v 1/ rade Z. S. na pojednávaní na podanej žalobe trval. Potvrdil, že dňa 12.02.2008 v dôsledku spôsobenej dopravnej nehody, za ktorú zodpovedá žalovaný v 1/ rade, zomrel ich syn Z. S., ktorý do svojej smrti žil s nimi v spoločnej domácnosti. Po jeho smrti utrpel so žalobkyňa v 2/ rade veľkú stratu. Uvedená skutočnosť mala negatívny vplyv na zdravotný stav žalobkyne v 2/ rade. Neb. Z. S. bol jediný synom žalobcov.

Žalobkyňa v 2/ rade na pojednávaní na podanej žalobe trvala. Uviedla, že vzťahy s neb. synom Z. S. zomrelým 12.02.2008 boli veľmi dobré, žili v spoločnej domácnosti, syn im pomáhal. Nevie sa spamätať zo smrti syna. Po roku 2008 v súvislosti so smrťou jediného syna utrpela mozgovú príhodu, infarkt, aj v súčasnosti má zdravotné problémy.

Právna zástupkyňa žalovaného v 1/ rade žiadala žalobu voči žalovanému v 1/ rade zamietnuť s poukazom na znalecký posudok pripojený v trestnom konaní, z ktorého je zrejmé, že keby neb. Z. S. v čase spôsobenej dopravnej nehody použil fungujúci bezpečnostný pás, nedošlo by u neho ku kontaktu hlavy s prednými časťami interiéru vozidla. Po náraze by pravdepodobne došlo k zraneniam a to: pomliaždeniu hrudníka a pľúc, prípadne k zapobrušnicovému krvácaniu vľavo, ale tieto poranenia by mu nespôsobili smrť. Žalobcovia v 1/ a 2/ rade ako poškodení majú právo uplatniť nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vyjadrenú v peniazoch od žalovaného v 3/ rade.

Súd vo veci vykonal dokazovanie: výsluchom právneho zástupcu žalobcov v 1/ a 2/ rade, žalobcu v 1/ rade, žalobkyne v 2/ rade, právnej zástupkyne žalovaného v 1/ rade, žalovaného v 1/ rade, listinnými dôkazmi: spisom Okresného súdu Poprad sp. zn. 2T 70/2008, úmrtným listom neb. Z. S., oznámením škodovej udalosti poškodeným, lekárskymi správami žalobkyne v 2/ rade a ostatnými listinnými dôkazmi, z vykonania ktorých súd zistil skutkový stav:

Žalobcovia v 1/ a 2/ rade sú rodičia neb. Z. S., nar. XX.XX.XXXX, zomrelého XX.XX.XXXX. Pred smrťou neb. Z. S. žil v spoločnej domácnosti so žalobcami v 1/ a 2/ rade. Z. S. bol jediným synom žalobcov v 1/ a 2/ rade. Okrem neb. Z. S. žalobcovia v 1/ a 2/ rade majú jednu dcéru.

Zo spisu Okresného súdu Poprad č. k. 2T 70/2008 súd zistil, že: Okresný súd Poprad podľa § 334 ods. 4 Trestného poriadku schválil dohodu o vine a treste uzavretú dňa 08.09.2008 a potvrdil, že žalovaný v 1/ rade je vinný, že dňa 07.02.2008 asi o 18.30 hod. viedol osobné motorové vozidlo továrenskej značky Škoda Felícia evidenčného čísla K.-XXXBJ po ceste I/18 smerom od obce Jánovce na obec Hôrka, okres Poprad, pričom v km 614/900 na priamom úseku cesty pred nepriehľadným horizontom v stúpení, v rozpore s vodorovným dopravným značením predchádzal pred ním jazdiace nákladné motorové vozidlo nezistenej značky a evidenčného čísla, pričom po prejdení do protismerného jazdného pruhu prednou časťou vozidla narazil do prednej časti protiidúceho motorového vozidla továrenskej značky Škoda Octavia evidenčného čísla G.-XXXOK, ktoré viedol V. A.; pri dopravnej nehode z jeho spolujazdcom utrpeli:
- Z. S. prekrvácanie mäkkých lebečných pokrývok v čelovej oblasti vpravo a v temennospánkovej oblasti vľavo, krvácanie pod tvrdú plenu mozgu na spodine v strednej a zadnej lebečnej jame vľavo, krvácanie medzi mäkké pleny mozgu na spodine v čelových lalokov, opuch mozgu s mozočkovým kužeľom ťažkého stupňa, pomliaždenie dolných lalokov obidvoch pľúc, zapobrušnicové krvácanie vľavo a následne rozsiahle zmäknutie mozgu v ľavej pologuli a ďalšie zranenia, na následky ktorých dňa 12.02.2008 v Nemocnici v Poprade zomrel,
- Z. S. otras mozgu ľahkého stupňa, tržnozmliaždenú ranu mäkkých tkanív čela a pomliaždenie spánkovej oblasti vpravo s liečením a práceneschopnosťou do 18.02.2008,
- Z. V.Š. tržnozmliaždenú ranu mäkkých tkanív brady, pomliaždenie hrudnej steny ľahkého stupňa, pomliaždenie a podvrtnutie ľavého ramena, odreniny a pomliaždenie pravého predkolenia s liečením do 15.02.2008.
V motorovom vozidle továrenskej značky Škoda Octavia utrpeli:
- F.. P. I. podvrtnutie krčnej chrbtice ľahkého stupňa a pomliaždenie chrbtice vľavo s liečením 7-10 dní,
- Z. E.Š. otras mozgu, podvrtnutie krčnej chrbtice, pomliaždenie a kožné odreniny hrudnej a brušnej steny, pomliaždenie steny močového mechúra s krvácaním do moču a pomliaždenie kostrče s liečením a práceneschopnosťou do 22.02.2008,
- M. H. podvrtnutie krčenej chrbtice ľahkého stupňa a pomliaždenie hrudníka a panvy s liečením a práceneschopnosťou do 18.02.2008,

teda inému z nedbanlivosti spôsobil smrť a čin spáchal závažnejším spôsobom konania, inému z nedbanlivosti ublížil na zdraví tým, že porušil dôležitú povinnosť uloženú mu podľa zákona, čím spáchal prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona, prečin ublíženia na zdraví podľa § 158 Trestného zákona a za to mu uložil podľa § 149 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 41 ods. 1 Trestného zákona, § 38 ods. 3 Trestného zákona vzhľadom na prevahu poľahčujúcich okolností uvedených v § 36 písm. j), písm. l) Trestného zákona a vzhľadom na priťažujúcu okolnosť uvedenú v § 37 písm. h) Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere dvoch rokov. Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona výkon trestu podmienečne odkladá a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona mu určuje skúšobnú dobu v trvaní štyroch rokov. Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona mu ukladá i trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel na dobu šiestich rokov. Podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku poškodených:
- Z. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. X. Č.. XXX,
- Spoločnú zdravotnú poisťovňu, a.s., pobočka Prešov, ul. Jilemnického 1/A, IČO: 35936835,
- Všeobecnú zdravotnú poisťovňu, a.s., Prešov, ul. Kúpeľná 5, IČO: 35937874,
- D?VERU zdravotnú poisťovňu, a.s., Bratislava, ul. Karadžičova 8, IČO: 35942479,
- Sociálnu poisťovňu, pobočka Bratislava, ul. Záhradnícka 31, Bratislava, IČO: 30807484 a
- UNION zdravotnú poisťovňu, a.s., Bratislava, ul. Bajkalská 29/A, IČO: 36284831
s nárokmi na náhradu škody odkazuje na konanie o veciach občianskoprávnych.

Z úmrtného listu súd zistil, že dňa XX.XX.XXXX zomrel Z. S., nar. XX.XX.XXXX.

Oznámením škodovej udalosti poškodeným došlo k oznámeniu žalovaným v 2/ rade škodovej udalosti spôsobenej dňa 07.02.2008 vo vzťahu k žalovanému v 3/ rade.

Z lekárskych správ žalobkyne v 2/ rade súd zistil, že v roku 2010 žalobkyňa v 2/ rade sa liečila v psychiatrickej ambulancii pod vplyvom okolnosti v súvislosti so smrťou neb. Z. S.. Z lekárskej správy z 29.05.2012 súd zistil, že žalobkyňa v 2/ rade bola liečená pre náhlu cievnu mozgovú príhodu.

Podľa čl. 19 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.

Podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

Podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie.

Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Podľa § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka, občianskoprávne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto ani iným zákonom, sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie.

Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

Podľa § 438 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak škodu spôsobí viac škodcov, zodpovedajú za ňu spoločne a nerozdielne.

Podľa čl. 3 ods. 1 Smernice Rady (72/166/EHS) z 24.04.1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, každý členský štát prijme v súlade s článkom 4 všetky primerané opatrenia, aby zabezpečil, že zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou vozidiel obvykle sa nachádzajúcich na jeho území je pokrytá poistením. Rozsah krytia zodpovednosti a podmienky tohto krytia sa určia na základe týchto opatrení.

Podľa čl. 22 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES z 16.09.2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, osobnú ujmu a škodu na majetku, ktorú utrpeli chodci, cyklisti a iní nemotorizovaní užívatelia cesty, ktorí sú obyčajne najslabšími účastníkmi nehody, by malo pokrývať povinné poistenie vozidla účastného na nehode, kde majú nárok na odškodnenie podľa vnútroštátneho občianskeho práva. Toto ustanovenie nepredurčuje zodpovednosť za škodu alebo úroveň výšky odškodneného pri konkrétnej nehode podľa vnútroštátnych právnych predpisov.

Podľa čl. 36 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES z 16.09.2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, skutočnosť, že osoba, ktorá utrpela ujmu alebo škodu, má priame právo na žalobu proti poisťovni, je logickým doplnením určenia takýchto zástupcov a navyše zlepšuje právne postavenie poškodených osôb pri dopravných nehodách vzniknutých mimo členského štátu, v ktorom má taká osoba trvalý pobyt.

Podľa § 4 ods. 1 zákona 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve.

Podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení.

Podľa § 15 ods. 1 zákona 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi /20/ a je povinný tento nárok preukázať.

Podľa § 15 ods. 2 zákona 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi platí rovnaká úprava ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila.

Po zhodnotení dôkazov jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti súd dospel k záveru, že po čiastočnom zastavení konania a zmene žalobného petitu je žaloba dôvodná.

Z citovaných ustanovení Ústavy Slovenskej republiky, Dohovoru o ochranu ľudských práv a slobôd, Občianskeho zákonníka vyplýva obsah práva na ochranu osobnosti. Do rámca všeobecnej úpravy ochrany osobnosti patrí aj právo na súkromie. Rešpektovanie súkromného života, zahŕňa aj právo na vytváranie a rozvíjanie vzťahov s ďalšími ľudskými bytosťami. Súčasťou súkromného života je rodinný život zahrňujúci i vzťahy medzi blízkymi príbuznými, s osobami v úzkom citovom, priateľskom alebo obdobnom vzťahu. Ide o vzťahy medzi príbuznými, bez ohľadu na skutočnosť, že žijú alebo nežijú v spoločnej domácnosti. Predpokladom zodpovednosti a vzniku občianskoprávnych sankcií za

nemajetkovú ujmu spôsobenú zásahom do osobnosti fyzickej osoby je existencia neoprávneného zásahu spôsobilému ujmu vyvolať a príčinnej súvislosti medzi zásahom a jeho protiprávnosťou.

V danom prípade protiprávnosť a príčinná súvislosť zásahu vyplýva z prebiehajúceho trestného konania vedeného na Okresnom súde Poprad sp. zn. 2T 70/2008.

V zmysle § 13 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Súd nemal pochybnosť o tom, že smrť Z. S. syna žalobcov v 1/ a 2/ rade spôsobila veľmi vážny zásah do súkromného života žalobcov v 1/ a 2/ rade. Žiadna z morálnych foriem zadosťučinenia v tomto prípade nemôže byť postačujúca. Smrťou syna žalobcovia v 1/ a 2/ rade stratili sociálne, morálne, citové puto vytvorené medzi nimi a nebohým synom Z. S.. Nebohý Z. S. žil so žalobcami v 1/ a 2/ rade v spoločnej domácnosti, bol jediným synom žalobcov v 1/ a 2/ rade. Neb. syn pomáhal rodičom v domácnosti, mal im byť oporou v starobe. Z nečakanej smrti syna najmä žalobkyňa v 2/ rade prežívala a dodnes prežíva pocity úzkosti, smútku, zúfalstva. Smútok sa prejavil negatívne po smrti syna i na zdravotnom stave žalobkyne v 2/ rade. Od smrti syna má žalobkyňa v 2/ rade ochudobnenú sféru vzťahu s nebohým ako najbližším rodinným príslušníkom. Stratili možnosť prejavovať mu lásku, priazeň a dostávať oporu, porozumenie. Protiprávnym konaním žalovaného v 1/ rade u žalobcov v 1/ a 2/ rade došlo k nenávratnej deštrukcii väzieb súkromného života žalobcov v 1/ a 2/ rade. Následky zásahu nie je možné odstrániť len morálnou satisfakciou, pretože žiadna by nepostačovala na primerané vyváženie a zmiernenie ujmy žalobcov. Intenzitu zásahu do práv žalobcov zvyšuje skutočnosť, že žalobcovia s neb. synom žili v spoločnej domácnosti, nízky vek nebohého a skutočnosť, že jeho úmrtie s ohľadom na dobrý zdravotný stav bolo nečakané. Ujma vzniknutá žalobcom je neodstraniteľná, každá iná fyzická osoba by ujmu považovala za objektívne závažnú, náhrada nemajetkovej ujmy môže u žalobcov prispieť k zmiereniu stavu. Je prejavom slušnosti a spravodlivosti, nemôže však odčiniť dopad tragickej udalosti.

K pasívnej legitimácii žalovaných súd dospel k názoru, že žalovaní v 1/ - 3/ rade sú pasívne legitimovaní účastníci konania.

Protiprávne konanie a príčinná súvislosť zásahu žalovaného v 1/ rade vyplýva z konania vedeného na Okresnom súde Poprad sp. zn. 2T 70/2008. V tomto smere neobstojí obrana právnej zástupkyne žalovaného v 1/ rade spočívajúca v tvrdení, že neb. Z. S. tým, že v čase dopravnej nehody nepoužil bezpečnostný pás, spôsobil si smrť. V súlade s ust. § 135 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku súd je viazaný odsudzujúcim rozsudkom o vine žalovaného v 1/ rade.

Zodpovednosť žalovaného v 2/ rade za protiprávne konanie vyplýva z ust. § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v spojení s § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ide o zodpovednosť prevádzkovateľa motorového vozidla, ktorým bola spôsobená dopravná nehoda.

Vo vzťahu k žalovanému v 3/ rade súd aplikujúc citovanú právnu úpravu Európskej únie a ustanovenie zákona je súd názoru, že i žalovaný v 3/ rade je pasívne legitimovaným účastníkom konania. Nebolo sporné, že žalovaný v 2/ rade v čase dopravnej nehody mal so žalovaným v 3/ rade uzatvorenú zmluvu o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

S použitím eurokonformného výkladu pojmov „náhrada škody, škoda na zdraví“ v ust. § 4 ods. 1, § 4 ods. 2, § 4 od. 4 a § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a s prihliadnutím k samotnému účelu povinného zmluvného poistenia, z hľadiska zodpovednosti za neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby vyvolaný prevádzkou motorových vozidiel - sa v rámci náhrady škody odškodňuje aj nemajetková ujma spôsobená pozostalým po obeti dopravnej nehody (ako poškodeným), za ktorú možno priznať náhradu (zadosťučinenie) peňažnou formou podľa § 13 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka - ktorú v širšom ponímaní treba považovať za škodu na zdraví podľa § 4 ods. 2 písm. a zákona č. 381/2001 Z.z. Takáto náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka preto spadá do

rozsahu povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla podľa citovaného zákona.

Z ust. § 4 ods. 1, § 4 ods. 2 písm. a), § 15 zákona 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov vyplýva všeobecný písaný nárok poškodených na náhradu škody proti poisťovateľovi zodpovednej osoby. Vo vzťahu k poisťovni ide o špecifické právo poškodeného za výplatu plnenie za poisteného škodu. V súlade s ust. § 4 ods. 2 písm. a) zákon má poistený právo, aby za neho poisťovateľ nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení. Súčasťou náhrady škody spôsobenej na zdraví je nielen ujma majetkovej povahy, ale aj nemajetková ujma. Podľa Smernice Rady 72/166/EHS z 24.04.1972 každý členský štát prijme primerané opatrenia, aby zabezpečil, že zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou vozidiel obvykle sa nachádzajúcich na jeho území je pokrytá poistením. Z bodu 36 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES z 16.09.2009 vyplýva, že skutočnosť, že osoba, ktorá utrpela ujmu alebo škodu, má priame právo na žalobu proti poisťovni, je logickým doplnením určenia takýchto zástupcov a navyše zlepšuje právne postavenie poškodených osôb pri dopravných nehodách vzniknutých mimo členského štátu, v ktorom má taká osoba trvalý pobyt. V súlade s eurokonformným výkladom práva sa vyžaduje, aby poistenie zodpovednosti za ujmu na zdraví pokrývalo zodpovednosť za ujmu na zdraví spôsobenú prevádzkou vznikla.

S použitím eurokonformného výkladu pojmov „náhrada škody, škoda na zdraví“ v citovaných ustanoveniach zákona č. 381/2001 Z.z. (§ 4 ods. 1, § 4 ods. 2, § 4 ods. 4 a § 15 ods. 1) a s prihliadnutím k samotnému účelu povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, z hľadiska zodpovednosti za neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby vyvolaný prevádzkou motorových vozidiel - sa v rámci náhrady škody odškodňuje aj nemajetková ujma spôsobená pozostalým po obeti dopravnej nehody (ako poškodeným), za ktorú možno priznať náhradu (zadosťučinenie) peňažnou formou podľa § 13 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka - ktorú v širšom ponímaní treba považovať za škodu na zdraví podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z. Požadovaná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka preto spadá do rozsahu povinného zmluvného poistenia zodpovednosti žalovaného v 1/ rade za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla podľa citovaného zákona.

Výklad pojmu „ujmu“ vyplýva i z rozsudku Súdneho dvora z 06.05.2010 vo veci C-63/09, ktorý sa síce týka leteckej dopravy a v jej súvislosti zodpovednosti dopravcov za zapísanú batožinu, no v zhodnotení Súdny dvor zaujal stanovisko k pojmu „ujma“, ktorý sa má vykladať v tom zmysle, že zahŕňa tak majetkovú, ako aj nemajetkovú škodu.

Súd je názoru, že i pre účely zákona č. 381/2001 Z.z. je pojem škoda potrebné vykladať tak, že zahŕňa i nemajetkovú ujmu, keď účelom poistenia za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov je zmierniť dôsledky škody, ku ktorej došlo v súvislosti s prevádzkou vozidla.

Pri výške nemajetkovej ujmy u žalobcov v 1/ a 2/ rade súd v zmysle § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka prihliadal na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Žalobcovia v 1/ a 2/ rade každý žiadal priznať nemajetkovú ujmu vo výške 10.000,- eur. Takáto výška ujmy, podľa názoru súdu zodpovedá okolnostiam, za ktorých k porušeniu práva došlo. Je jednoznačné, že vzniknutú ujmu žalobcov možno hodnotiť ako maximálne závažnú. Súd zohľadnil, že žalovaný v 1/ rade nespôsobil dopravnú nehodu úmyselne, nešlo o úmyselné zabitie. Sumu 10.000,- eur každému zo žalobcov súd považuje primeranú všetkým okolnostiam týkajúcich sa posúdenia výšky nemajetkovej ujmy.

Analogicky v súlade s § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 438 ods. 1 Občianskeho zákonníka súd zaviazal žalovaných v 1/ - 3/ rade vo vzťahu ku každému zo žalobcov na plnenie spoločne a nerozdielne.

Na základe uvedených skutočností v súlade s citovanou právnou úpravou súd rozhodol tak, ako je uvedené v enunciáte rozsudku.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, keď žalobcovia v 1/ a 2/ rade mali v konaní plný úspech. Trovy konania žalobcov v 1/ a 2/ rade predstavujú trovy právneho zastúpenia za 6 úkonov právnej služby á 405,81 eur (prevzatie a príprava, podanie žaloby, podanie z

01.03.2012, 29.03.2012, 06.02.2013, účasť na pojednávaní 17.05.2013), 1 úkon právnej služby á 101,45 eur (účasť na pojednávaní 17.01.2012 - bez prejednania veci), 2 krát režijný paušál á 7,41 eur, 3 krát režijný paušál á 7,63 eur, 2 krát režijný paušál á 7,81 eur, spolu vo výške 2.589,64 eur v zmysle § 10 ods. 1, § 13 ods. 2, § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. V prevyšujúcej časti náhradu trov žalobcom v 1/ a 2/ rade nepriznal, keď za 1 úkon právne služby patrí právnemu zástupcovi žalobcov odmena podľa § 13 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb vo výške 100 % za zastupovanie žalobcu v 1/ rade, 50 % za zastupovanie žalovanej v 2/ rade, keď ide o spoločné úkony pri zastupovaní 2 osôb za 1 úkon je odmena 270,54 eur zo základu 10.000,-- eur, 150 % z 270,54 eur je 405,81 eur za 1 úkon. Za úkon právnej služby „písomné podanie 29.03.2012“ súd priznal odmenu 1 krát, keď za tento úkon žalobcovia v 1/ a 2/ rade uplatnili nárok za odmenu ako za 2 úkony.

O súdnom poplatku súd rozhodol podľa § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, keď žalobcovia v 1/ a 2/ rade boli oslobodení od súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov. Výšku súdneho poplatku súd ustálil podľa položky 7b písm. b) Sadzobníka súdnych poplatkov na sumu 66,-- eur + 3 % z výšky uplatnenej majetkovej ujmy, t. u. 66,-- eur + 3 % z 20.000,-- eur, spolu 666,-- eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozsudku na tunajšom súde.
V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) Občianskeho súdneho poriadku uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.
Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že
v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.